

Møte mandag den 9. oktober 2006 kl. 12

President: Thorbjørn Jagland

Dagsorden (nr. 3):

1. Innstilling fra Stortingets presidentskap om innføring av retningslinjer for stortingsgruppene og uavhengige representanters bruk av tildelte midler, og om oppnevning av én felles revisor for kontroll og gjennomgang av disse tilskuddene (Innst. S. nr. 241 (2005-2006))
2. Referat

*Minnetaler over tidligere stortingsrepresentanter
Lars Korvald og Gunnar Skaug*

Presidenten: Ærede medrepresentanter! Tidligere statsminister, president i Lagtinget og stortingsrepresentant for Østfold Kristelig Folkeparti *Lars Korvald* døde natt til 4. juli, 90 år gammel. Et langt og innholdsrikt liv i landets tjeneste, i Kristelig Folkepartis tjeneste og i kristen tjeneste er avsluttet.

Lars Korvald var født 29. april 1916 i Nedre Eiker i Buskerud. Han var utdannet fra jordbrukslinjen ved Norges Landbrukshøgskole. I sitt yrkesliv var han lærer ved Tomb jordbruksskole fra 1943 og senere rektor fra 1952. Fra 1948 til 1952 arbeidet han som sjefskonsulent i Landslaget for Norske Jordbruksklubber, som nå er Norske 4H.

Da Lars Korvald ble valgt inn på Stortinget som representant for Østfold Kristelig Folkeparti i 1961, hadde han ikke vært politisk aktiv tidligere. I sine fire første år på Stortinget var han medlem av finans- og tollkomiteen. Resten av tiden var han medlem i utenriks- og konstitusjonskomiteen. Han var delegat til FN's generalforsamling og medlem av Stortingets delegasjon til Nordisk Råd. Han var også medlem av Riksrevisjonen fra 1973 til 1981.

Som stortingsrepresentant gjorde Lars Korvald seg raskt bemerket med sine velformulerte innlegg og sine klare standpunkter. Han var en kjent og avholdt forkynner i Indremisjonen før han ble politiker, og talegavene fra bedehuset tok han med seg til Stortinget. Han skal me få høyra meir til, var Bent Røiselands kommentar etter Korvalds første innlegg i Stortingets finansdebatt høsten 1961. Allerede i 1965 ble han parlamentarisk leder, et verv han hadde hele resten av sin stortingstid fram til 1981. I 1967 ble han også valgt til partileder i Kristelig Folkeparti, et verv han hadde fram til 1975, og deretter igjen fra 1977 til 1979.

Da Trygve Brattelis regjering gikk av etter nederlaget ved folkeavstemningen om EF den 25. september 1972, fikk Lars Korvald i oppdrag å danne den nye regjeringen. Han ble dermed den første statsministeren fra Kristelig Folkeparti, og han stod i spissen for den første sentrumsregjeringen etter krigen. Den bestod av Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og den delen av Venstre som var imot EF. Med støtte fra bare 38 av 150 stortingsrepresentanter hadde Korvald-regjeringen etterkrigstidens smaleste parlamentariske basis til da.

Mange trodde Korvald-regjeringen bare ville bli et mellomspill, nærmest et forretningsministerium som skulle skaffe landet en handelsavtale med EF. Men det viste seg snart at både regjeringen og regjeringens sjef ønsket å sette sitt preg på det samfunnet regjeringen skulle lede. Korvald-regjeringens langtidsprogram var en visjonær melding, der ikke minst miljøpolitikken ble satt på dagsordenen på en ny og offensiv måte.

I 1981 trakk Lars Korvald seg fra Stortinget etter 20 år. Samme høst startet han som fylkesmann i Østfold og satt i dette embetet til han fylte 70 år. Som pensjonist vendte han hjem til Nedre Eiker. Han førte en aktiv pensjonisttilværelse og var en etterspurt taler både i partisammenheng og på kristne møter. Fra 1992 til 1996 var han også medlem av Statens eldreråd. Som fylkesmann ledet han det offentlige utvalget som så på frivillige organisasjoners vilkår, et saksområde som han var opptatt av.

I historiens lys er Lars Korvald blitt stående som en av de ruvende personligheter både i norsk politikk generelt og i Kristelig Folkeparti spesielt. Lars Korvald ønsket å formidle til neste generasjon den verdibasisen som han brant for at det norske samfunnet skulle være preget av. Han var en kunnskapsrik person, og han var en brobygger. Han var nøktern på egne vegne og oppnådde å bekle politikens fremste posisjoner fordi andre skjøv ham fram, ikke fordi han selv kjempet for dem. Slik ble han et forbilde på et tjenende lederskap for de mange som fikk lov til å arbeide sammen med ham.

Lars Korvald vant folkets hjerter og fikk venner i alle leirer over hele landet. Han nøt stor respekt på tvers av partigrenser. Et langt liv i landets tjeneste, i Kristelig Folkepartis tjeneste og i kristen tjeneste er nå avsluttet.

Tidligere stortingsrepresentant *Gunnar Skaug* er død, 66 år gammel.

Gunnar Skaug representerte Østfold fylke på Stortinget i hele perioden fra 1969 til 2001. I perioden 1973 til 1977 møtte han som første vararepresentant. I denne perioden var han for øvrig også sekretariatsleder for Arbeiderpartiets stortingsgruppe. Gunnar Skaug var odelstingspresident fra 1993 til han forlot Stortinget høsten 2001.

I sin stortingsperiode var Gunnar Skaug medlem i sju ulike fagkomiteer. Han var leder i tre av disse komiteene: kontrollkomiteen fra 1990 til 1992, utenriks- og konstitusjonskomiteen fra 1991 til 1993 og kontroll- og konstitusjonskomiteen fra 2000 til høsten 2001.

Gunnar Skaug var en samarbeidets mann, en mann som alltid sa ja til nye oppgaver. Han var en mann med mange venner, ikke minst her på Stortinget blant kolleger og ansatte. Han hadde et smil og et vennlig ord til alle og var mer opptatt av kommunikasjon, forhandlinger og kompromisser enn av konflikt og konfrontasjon.

Gunnar Skaugs bumerke i politikken var i alle år lojalitet, både overfor Arbeiderpartiet og overfor hjemfylket, Østfold. Én eneste gang har han gått imot eget parti. Det var under den dramatiske flyplassvoteringen i 1988 da han stemte med mindretallet for å legge flyplassen til Hurum.

Han var østfolding på sin hals og bodde i fylket hele sitt liv, bortsett fra de to årene på 1960-tallet da Haakon

Lie bad ham ta fylkessekretærjobben for Arbeiderpartiet i Finnmark.

Gunnar Skaugs sivile yrke var journalist. Han arbeidet bl.a. i Østfold-Posten, Moss Dagblad, Finnmark Dagblad og Fritt Slag, der han var redaktør.

Gunnar Skaug hadde en rekke tillitsverv både innenlands og utenlands. To ganger var han delegat til FN's generalforsamling. Han var medlem av Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamling og representerte Norge i Europarådet. Han var også med i KSSE og var bl.a. delegasjonsleder for Stortingets delegasjon for forbindelser med Europaparlamentet.

Gunnar Skaug var også aktiv i lokalpolitikken og var bl.a. medlem av formannskapet i Moss i to perioder.

Etter at han gikk ut av Stortinget, stilte han seg i 2003 nok en gang til rådighet for lokalpolitikken. Da han døde, var han medlem av bystyret i Moss og leder av helse- og sosialutvalget ved siden av flere andre lokale verv.

Vi takker Gunnar Skaug for en lang arbeidsdag for parti og samfunn.

Vi lyser fred over Lars Korvalds og Gunnar Skaugs minne.

Representantene påhørte stående presidentens minnetaler.

E i r i n F a l d e t overtok her presidentplassen.

Presidenten: Representantene Åse Gunhild Woie *Duesund*, Vidar *Bjørnstad*, Lise *Christoffersen*, Trygve Slagsvold *Vedum*, Karin S. *Woldseth*, Bjørn *Jacobsen*, Øyvind *Vaksdal* og Jorodd *Asphjell*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra representantene Børge *Brende*, Laila *Dåvøy* og Gjermund *Hagesæter* foreligger søknad om permisjon i tiden fra og med 9. oktober til og med 11. oktober – alle for å delta i møter i EFTA-parlamentarikerkomiteene og Den felles EØS-parlamentarikerkomiteen i Brussel.

Disse søknadene foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Første vararepresentant for Sør-Trøndelag fylke, Linda Cathrine *Hofstad*, er forhindret fra å møte i Stortinget under representanten Børge Brendes permisjon, på grunn av fødselspermisjon.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:

For Hordaland fylke: Georg *Indrevik* og Torill Selsvold *Nyborg*

For Sør-Trøndelag fylke: Michael *Momyr*

Presidenten: Georg *Indrevik*, Torill *Selsvold Nyborg* og Michael *Momyr* er til stede og vil ta sete.

S a k n r . 1

Innstilling fra Stortingets presidentskap om innføring av retningslinjer for stortingsgruppene og uavhen-

gige representanternes bruk av tildelte midler, og om oppnevning av én felles revisor for kontroll og gjennomgang av disse tilskuddene (Innst. S. nr. 241 (2005-2006))

Stortingspresident Thorbjørn Jagland [12:11:14]:

Det har lenge vært et ønske fra partigruppene om et klare regelverk for bruk av de pengene som Stortinget hvert år bevilger til deres virksomhet. Dette behovet er blitt større etter som bevilgningene har økt betydelig de senere år.

Behovet for en bedre kontroll og revisjon har dermed også økt. Dette vil sikre offentligheten større innsyn i hvordan midlene brukes.

I innstillingen foreslås at Presidentskapet skal oppnevne en felles statsautorisert revisor for revisjon av alle grupperegnskapene. Formålet er at revisjonen skal kunne bli enklere og mer enhetlig.

Videre har Presidentskapets flertall, alle unntatt Stortingets visepresident, Carl I. Hagen, foreslått nye retningslinjer for stortingsgruppene, som stort sett representerer en kodifisering av dagens praksis. Det har vært en klart etablert forutsetning at gruppetilskuddet bare skal brukes til stortingsrelevant arbeid. Dette skal etter forslaget fortsatt gjelde, og denne fundamentale hovedregelen blir konkretisert gjennom øvrige deler av retningslinjene, hvor det bl.a. heter at gruppetilskuddet skal brukes til drift av et nødvendig politisk og administrativt støtteapparat for stortingsgruppene samt til anskaffelse av varer og tjenester som gruppene finner nødvendig for å ivareta sine funksjoner i Stortinget.

Et utslag av det samme prinsippet er at som hovedregel skal gruppene ikke kunne overføre midler til partiorganisasjonen sentralt, heller ikke i form av kjøp av tjenester fra eget parti. Unntak foreslås for lønnskjøring og regnskapsføring, som kan kjøpes fra egen partiorganisasjon etter vanlige satser.

I § 6 foreslås en presisering i forhold til dagens praksis. Gruppetilskudd skal ikke kunne utbetales som godtgjørelse eller naturalytelser til stortingsrepresentanter, bortsett fra eventuell tilleggsgodtgjørelse til parlamentarisk leder og nestleder. Det som ikke kan godtas, er ytelser som har karakter av faste ordninger. Situasjonsbestemte ytelser som f.eks. åremålgaver/tilstelninger og liknende, rammes ikke.

Etter flertallets oppfatning ville det være uakseptabelt om de store midlene gruppene har til rådighet, skal kunne brukes til å utvikle et system som gir store lønnsforskjeller mellom representantene, og som vil være et uoversiktlig system for publikum. I et demokrati er det viktig at folket til enhver tid vet hva de folkevalgte tjener, og hvilke tilleggstyelser de har. Det er en forutsetning at systemet er oversiktlig og udiskutabelt.

Det legges fortsatt til grunn at stortingsgruppene må ha betydelig grad av frihet til å utøve eget skjønn i forhold til anvendelsen av tilskuddene innenfor rammen av de foreslåtte retningslinjene. Derfor er forutsetningen at revisor ikke skal prøve gruppenes skjønnutøvelse når det gjelder bruk av gruppemidlene innen rammen av retningslinjene.

Til slutt vil jeg si at vårt demokrati bygger på at vi har politiske partier. Det vi har sett gjennom årene, er at utenomparlamentariske organisasjoner, bedrifter og medier har økt sin evne til påvirkning betydelig. De har bygd opp store utredningsapparater og rådgivningsenheter som partigruppene i Stortinget hver dag stifter bekjentskap med. Det har vært nødvendig for Stortinget å møte denne utfordringen. Det er derfor bygd opp en egen utredningsseksjon i Stortinget, og gruppene har fått økte midler til å styrke sine sekretariater.

Dette er en utvikling vi alle ser nødvendigheten av og hilser med glede. Derfor må vi slå ring om den og sørge for at det ikke reises tvil om hvordan midlene brukes.

Med disse merknader anbefaler jeg Stortinget å slutte seg til Presidentskapets forslag.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Bård Hoksrud (FrP) [12:15:57]: Slik jeg forstår stortingspresidenten, mener han at det er av meget stor betydning med full åpenhet om alle ytelser nasjonalforsamlingens representanter mottar, og at alt som for andre grupper er skatteinnberetningspliktige ytelser, også må gjelde for alle stortingsrepresentanter. Forslag til regel for stortingsgruppene er bl.a. begrunnet med dette.

Kan vi da forvente at det samme prinsippet om åpenhet om innberetningspliktige ytelser også skal gjelde der det er Stortinget som betaler for tilleggsytelser som representasjon, reiser, transport, diett m.m.?

Stortingspresident Thorbjørn Jagland [12:16:31]: Så vidt jeg vet, er dette tilfellet i dag. Stortinget som sådant praktiserer jo offentlighetsloven, slik at hvis noen ber om innsyn, f.eks. i en reiseregning, blir det gitt, så vidt jeg vet. Det er et annet forhold for partigruppene, fordi de er private organisasjoner som offentlighetsloven ikke gjelder for.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Carl I. Hagen (FrP) [12:17:14]: Jeg deler fullt ut stortingspresidentens ønske om og synspunkter på behovet for nærmere og klarere retningslinjer for stortingsgruppene disponering av de midler som Stortinget stiller til rådighet. Der er det ingen uenighet, tvert om. Jeg representerer en gruppe som fra tid til annen offentlig har fått kritikk fordi vi har utøvet et skjønn som andre er uenig i. Vi har absolutt følt et behov for nærmere retningslinjer, i og med at vi mener oss helt urimelig kritisert, og vi mener selv i vår gruppe av vi har utøvet et godt skjønn i enhver sammenheng. Men behovet for klare og entydige regler er sterkt, slik at hvis man utøver skjønn, slipper man belastningen med kritikk fra andre i ettertid.

Vi synes imidlertid at det er flere innvendinger til det foreliggende utkast. Det er, som stortingspresidenten sa, en videreføring av det bestående, altså egentlig ikke noe særlig nytt. Derfor hadde vi ønsket noe mer tid til å behandle det. Jeg synes faktisk det er en uforvarlig saksbehandling. Presidentskapet bad i sitt seminarmøte i begyn-

nelsen av året administrasjonen om å utarbeide forslag til retningslinjer. Disse ble først drøftet med gruppelederne den 15. mai, uten at det forelå noe som helst skriftlig materiale. Basert noe på de synspunktene som kom fra gruppelederne den 15. mai, ble så et utkast presentert fra administrasjonen den 6. juni. Det var på slutten av sesjonen, og det var i en meget hektisk periode. Uken etter ble det innkalt til et gruppeledermøte, uten at det hadde vært tid til gruppebehandling i det hele tatt. Tirsdag den 12. juni var det et møte, og det siste møtet ble holdt den 13. juni klokken 12. Presidentskapet skulle avgi innstilling dagen etter. Alt skulle gjøres i løpet av 14 dager til tre uker, og så skal altså ikke retningslinjene gjelde før fra 1. januar 2007. Hvorfor vi ikke kunne få god tid i gruppene til å gå gjennom dette og komme med innspill, at Presidentskapet kunne behandlet dette i oktober eller november, og med endelig fastsettelse i slutten av november, skjønner jeg ikke. Slik hastverksbehandling er etter min oppfatning egentlig ikke Stortinget verdig, og det er også bakgrunnen for at jeg tar opp forslaget i innstillingen om å sende saken tilbake til Presidentskapet for nærmere gjennomgang.

Det er ofte også slik at når man lager en lov eller retningslinjer, knyttes det en del merknader til de enkelte paragrafer. Det er ikke gjort fra flertallets side i herværende innstilling. Jeg har knyttet en del kommentarer til de enkelte paragrafer i min særmerknad.

La meg si at det viktigste er vel å få klarhet. Når vi egentlig ikke får noen klarere linjer – bortsett fra på ett punkt, som jeg kommer tilbake til – enn at midlene skal brukes til stortingsrelevant arbeid, og at gruppene selv skal utøve sitt frie skjønn – et godt skjønn, som presidenten har sagt flere ganger – er det klart at det fra gruppe til gruppe kan være forskjellig tolkning av hvorledes midlene kan disponeres. Det blir fortsatt mulig, hvis man ikke får en forhåndskontrollordning, for dem som ser det partipolitisk opportunt å kritisere en annen gruppe for hva de mener er fornuftig, å kunne score lettvinne og billige politiske poenger på det, slik vi allerede har sett ganske klare tendenser til.

Paragraf 1 er hovedparagrafen, og der er det altså etter vårt syn et klart behov for klarere retningslinjer. Det har også flertallet innrømmet, og de skriver i sine merknader at det sannsynligvis vil bli behov for nærmere avklaring etter hvert som saker dukker opp. Jeg er veldig glad for at det slås fast i utkast til retningslinjer at det er Presidentskapet som skal avklare hva som er riktig og hva som er galt – ikke ett enkelt medlem av Presidentskapet, men Presidentskapet som et kollektivt organ. Jeg håper derfor at vi for fremtiden ikke får slike oppslag som vi i dag har i Verdens Gang, hvor ett medlem av Presidentskapet påtar seg rollen som den som avgjør hva som er riktig og hva som er galt.

Vi synes også det skal være slik at når en gruppe er i tvil – og en gruppe vil ofte være i tvil om hvorvidt noe den har tenkt å gjøre, kan gjennomføres – da må man forvente at man kan spørre Presidentskapet på forhånd, slik at man ikke får kritikk i ettertid. Fremskrittspartiets stortingsgruppe har forsøkt det. Det ble sendt et brev til Presidentskapet den 13. juni etter at vi hadde fått offentlig kritikk

fra flere medlemmer av Presidentskapet i ettertid. Man skulle av og til tro at det var flere i denne forsamling som var fremstående skattejurister når man ser på enkelte uttalelser om hva som er skattepliktig og ikke skattepliktig, der i hvert fall vår gruppe har ment at vi var innenfor skatteloven i enhver sammenheng.

Sekretariatsleder sendte et brev til Presidentskapet 13. juni og forklarte hva vår stortingsgruppe hadde tenkt å gjøre på enkelte områder. Vi fikk da det svar tilbake at man hadde ingen merknader til de planer som skisseres i brevet. Hvis det var en avklaring, er vi meget takknemlige for det. Men da vil selvsagt ikke Fremskrittspartiets gruppe akseptere noen kritikk fra andre grupper eller fra Presidentskapet når de planene som ble skissert i brevet, gjennomføres. Slik må ordningen være, og jeg synes vi burde ha klargjort dette bedre i § 1.

Paragraf 3 gjelder situasjonen hvor et medlem av en gruppe av en eller annen årsak går ut av gruppen og blir uavhengig representant. Da tar man med seg en del av gruppetilskuddet. I så måte er det for den enkelte økonomisk lønnsomt å bryte med sin stortingsgruppe i en periode hvor man føler at man ikke har noen sjanse til renominasjon og gjerne vil ha litt større grad av frihet. Jeg er imot det, men jeg tar ikke opp noe endringsforslag her, fordi vi har fremmet forslag om å sende dette tilbake til Presidentskapet.

Når det gjelder hva man kan kjøpe av tjenester fra eget parti og problemene med samarbeid mellom stortingsgruppe og parti, er det mitt syn at her blir det altfor rigorøst. Det er i vår verden praktiske, fornuftige ting som sannsynligvis delvis vil bli forbudt her, og det vil bli vanskelige avgrensninger. For å ta et enkelt eksempel: Hvis en parlamentarisk leder i en partigruppe skal på en reise og gjerne vil ha med seg en av de beste i sin totalorganisasjon som «koffertbærer» – som noen av og til kaller det – og vedkommende er ansatt i partiet, men skal være med parlamentarisk leder, som reiser i egenskap av parlamentarisk leder, kan da gruppen betale for kostnadene knyttet til den partiansatte, eller vil det være i strid med reglene? Det er et praktisk eksempel, og det er mange slike praktiske eksempler som egentlig ikke er dekket.

Paragraf 5 slår f.eks. fast at gruppene skal benytte statens reiseregulativ i sine godtgjørelser til representanter som er på reise. Enkelte grupper har hatt lavere satser enn statens reiseregulativ. Det blir altså nå forbudt, og det vil ikke være mulig for en stortingsgruppe selv å fastsette hvilket reiseregulativ de vil ha internt. Jeg synes det er en unødvendig overstyring av gruppene.

Paragraf 6 er den paragrafen som setter hindringer for faste ytelser av skattepliktig art. Jeg er for full åpenhet. Jeg har ingen problemer med å si at det skal være offentlighet om alle slike ting, og gjerne ved navns nevning. En gruppe skal selv kunne vurdere og ha adgang til – hvis det er særskilte omstendigheter med en eller to eller tre representanter som kanskje har fått gode tilbud fra andre og med langt bedre lønn – å gi en tilleggsytelse, ikke fordi vedkommende er parlamentarisk leder eller nestleder, men kanskje innehar spesialkompetanse på et område som gruppen synes er viktig å beholde. Det burde man ha

anledning til. Det er ofte konkurranse om dyktige folk, og det å si at en stortingsgruppe ikke skal ha adgang til å erkjenne spesialkompetanse overfor andre enn parlamentarisk leder og nestleder, er jeg uenig i. At det skal være åpenhet om det, at navn skal oppgis, og at størrelsen på ytelsen skal oppgis, det er helt greit. Men at man ikke skal ha adgang til å gjøre det, er jeg uenig i.

Til slutt må jeg få lov til å nevne at arbeidet med disse retningslinjene og problemstillingene opp gjennom årene har vært vanskelig når det ikke foreligger noen paralleller til stortingsgruppers forhold til stortingsrepresentanter. Stortingsgruppene er juridiske enheter etter vanlig lovverk, og det er et klart arbeidsgiver/arbeidstakerforhold overfor de ansatte. Men når det gjelder å betale utgifter for representanter, er det ingen arbeidsgiver/arbeidstakerrelasjon. Ifølge tidligere skriv – inntil man fikk bestemmelsen stortingsrelevant arbeid – var det ingen begrensninger eller retningslinjer eller inngripen når det gjaldt hvordan stortingsgruppene kunne bruke sine penger. Det er heller ikke et vanlig arbeidsgiver/arbeidstakerforhold i skatte- og lovgivningens forstand.

I brev til meg av 21. september 1990 klargjør også Stortingets direktør at det ikke er noen begrensninger i bruken av midler – fra den tiden og inntil vi fikk vedtaket om stortingsrelevant arbeid – bortsett fra på enkelte helt spesielt nevnte områder.

Direktør Brattestå skriver:

«Utover det som er nevnt ovenfor, går en imidlertid ut fra at lovverket hverken kan antas å omfatte eller bør omfatte stortingsgruppene.»

Så her er det en del vesentlige uklarheter. Noe som heller ikke er kjent for Stortinget i dag, er det forholdet at det er vedtatt en ny lov om partifinansiering. I denne loven, som Stortinget vedtok for ikke så lenge siden, står det i § 10 om overordnede prinsipper for offentlig støtte, del 4:

«Myndighetene skal ikke føre kontroll med partienes eller gruppens disponering av støtten.»

Hvordan det kolliderer med at Presidentskapet på en måte skal føre kontroll med stortingsgruppene, som altså også er omfattet av dette begrepet – noe som går klart frem av loven – er helt uavklart. Vi står da i en situasjon hvor vi har en lov som sier at myndighetene ikke skal føre kontroll. I denne sammenheng kan man like gjerne si at Presidentskapet er myndighetene, som altså skal føre kontroll. Her foreligger det altså et kort svar fra Stortingets kontor – som i brevet fra 1990 sa at de ikke var kompetente på dette området – som har sin vurdering. Men det skulle bare mangle at man ikke har sin vurdering og sin konklusjon i ettertid, i og med at man ikke i det hele tatt har vurdert dette problemet på forhånd med et åpent og objektivt sinn.

Jeg synes det er litt rotete at man har en lov som slår fast friheten og rettighetene til folkevalgte grupper, herunder stortingsgruppene, mens man nå får klarere retningslinjer. Vi burde ha brukt noe mer tid på dette, slik at vi eventuelt slapp å ha nye oppslag av den typen som vi har i Verdens Gang i dag. Der har bl.a. Presidentskapets medlem Inge Lønning uttalt seg om Fremskrittspartiets kollektive helseforsikringer for både ansatte og represen-

tanter. Det ble innført på en tid da Stortinget nettopp hadde slått fast at når arbeidsgiver inngikk særskilte helseforsikringer for sine ansatte, skulle ikke det være en innberetningspliktig ytelse, og det skulle ikke være en skattepliktig ytelse på mottakerens hånd, nettopp fordi Stortinget mente at kollektive helseforsikringer som arbeidsgiver ønsket å opprette, var god personalpolitikk. Fremskrittspartiets gruppe ønsket altså også her å ha en god personalpolitikk, og så møtes vi med kritikk og med at vi liksom ligger utenfor et slags regelverk. Vi synes – hvis dette nå blir vedtatt i dag – at dette bør man avholde seg fra, idet det er Presidentskapet som skal fatte eventuelle avgrensingsvedtak.

Det står også i Verdens Gang i dag helt til slutt: «Presidentskapet avventer Frp-granskingen til Oslo ligningskontor angående dette.» Jeg går ut fra at det ikke er slik at Presidentskapet her har fattet noe vedtak uten at jeg er kjent med det. For meg er det nemlig totalt ukjent at Presidentskapet på noen som helst måte avventer et arbeid fra et ligningskontor, som i alle tilfeller har taushetsplikt, også overfor Presidentskapet. Forholdet mellom ligningskontor og skattyter er et forhold mellom de to, og som ingen andre har noe med. Hvis det er slik å forstå at man også her ønsker å innblande et slags presidentskap til å stå over andre forhold, vil jeg dypt ta avstand fra det.

For øvrig, som det fremgikk av mine synspunkter om at det er blitt for rigorøst når det gjelder dette med at parti og gruppe betaler eventuelle utgifter der det er fellesinteresser mellom partier og stortingsgrupper, vil vi stemme for det forslaget som er varslet fra Senterpartiets parlamentariske leder, og som er omdelt på representantenes plasser.

Presidenten: Representanten Carl I. Hagen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [12:33:54]: Presidentskapet legg i dag fram eit forslag til retningslinjer for stortingsgruppene sin bruk av tildelte midlar. Senterpartiet er ikkje representert i Presidentskapet. Vi er svært fornøgd med at vi likevel har hatt høve til å drøfta forslaget til retningslinjer og gi våre innspel i møte mellom Presidentskapet og dei parlamentariske leiarane.

Vi sluttar oss til det som her ligg føre, men føreslår eit tillegg, som eg straks skal koma tilbake til. Lat meg fyrst berre understreka at vi er einige i og synest det er klokt at Presidentskapet får fullmakt til utfyllande retningslinjer. Då vil Presidentskapet til kvar tid ha moglegheit til å drøfta spørsmål som måtte koma opp.

Så vil eg retta søkjelyset mot § 4 i forslaget. Paragraf 4 avklarar forholdet til eigen partiorganisasjon. Her er det føreslått som hovudregel at ingen midlar skal kunna overførast til partiorganisasjonen sentralt, heller ikkje i form av kjøp av tenester frå eige parti. Men så omtaler tredje ledd to unntak: lønskøyring og rekneskapsføring. Vi synest det òg der er føremålstenleg å ta opp det faktumet at fleire parti og stortingsgrupper har samarbeid om det som heiter internettjenester. Vi tillèt oss difor å fremja eit forslag om å føya til internettsidetjenester i det unntaket som

det her er gjort framlegg om: lønskøyring og rekneskapsføring. Vi trur faktisk at det vil spara kostnader, det vil vera praktisk og greitt for parti og stortingsgrupper å halda seg til ein slik regel. Lat meg òg til slutt seia at eg har all grunn til å tru at det vil vera brei semje om dette forslaget i denne salen.

Presidenten: Representanten Magnhild Meltveit Kleppa har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Olav Gunnar Ballo (SV) [12:37:24]: SV støtter forslaget til retningslinjer for partigruppene og uavhengige representanter slik det foreligger fra flertallet. Vi har også selv fått være med på å utarbeide disse retningslinjene.

Så foreligger det et forslag fra Senterpartiet, der eneste forskjellen i ordlyden i § 4 tredje ledd er, så langt jeg kan se, at man føyer til ordet «internettsidetjenester». Det har vi heller ingen ting imot, så det forslaget kan vi også støtte.

Så har jeg noen kommentarer til det innlegget som Carl I. Hagen holdt. Jeg registrerer at han gjør et stort poeng av at man har hatt veldig liten tid på denne saken. Men allerede i januar, altså 16. og 17. januar, da vi hadde seminar i Presidentskapet, hadde vi diskusjoner som berørte disse spørsmålene. Vi har altså brukt et halvt år på å drøfte dette. Det har også vært en betydelig debatt i media om disse spørsmålene. Og man valgte altså fra Presidentskapets side å ikke ferdigbehandle saken i juni, slik at den har ligget over sommeren. Det kan hende man definerer begrepet sommerferie forskjellig i de ulike partiene, men her har det vært atskillige måneder hvor man har hatt rik anledning til å få belyst saken, og vi skal ta en avgjørelse i dag. Sammenholdt med andre saker har vi vel brukt like mye tid på denne saken som vi brukte på helsereformen da jeg satt i sosialkomiteen. Når man snakker om at man skulle ha brukt enda mer tid, oppfatter jeg det som en omskriving for at man egentlig ikke ønsker denne typen retningslinjer.

Jeg må si at sett opp mot de reaksjonene som tidligere statsråd Victor D. Norman fikk nettopp fra Fremskrittspartiet og Carl I. Hagen, synes jeg det er nesten oppsiktsvekkende hvor langt Carl I. Hagen går i å signalisere at han ønsker mest mulig klarhet om denne typen retningslinjer, slik at man i det alt vesentlige kan fortsette akkurat som før.

Jeg synes det er greit at man får klargjøring, og Carl I. Hagens innlegg synliggjør hvorfor det er behov for klargjøring. Det er helt tydelig at i den grad det finnes smutthull her, vil man søke å finne fram til de smutthullene og benytte seg av dem. Slik er det, og slik vil det kanskje fortsatt være. Men SV setter i hvert fall pris på at vi får klare kjøreregler her.

Trine Skei Grande (V) [12:40:04]: Venstre kommer også til å støtte forslaget slik det foreligger i dag.

Vår prinsipielle inngang til dette er at vi mener at ved full offentlighet har man det innsynet man trenger, og man har også den offentlige kontrollen man trenger. Venstre har et enkelt prinsipp her; de disponeringene vi gjør, står

vi for, og de står vi for også i den offentlige debatten. Derfor har vi praktisert full offentlighet ved våre regnskaper. Selv om vi stemmer for dette regelverket i dag og kommer til å forholde oss til det, antar vi at vi får lov til å praktisere mer offentlighet-prinsippet og får lov til å ha full åpenhet knyttet til dette.

Jeg må også få komme med en kommentar til det vise-presidenten i dag la fram. Det er klart at man kan lage et regelverk her som skal tette alle hull, men jeg tror at hvis man er villig til å stå for sine prioriteringer også i den offentlige debatten, hadde det kanskje vært det beste regelverket av alle.

Hvis man påberoper seg mer tid i forhold til den prosessen Presidentskapet har lagt opp til, skjønner jeg fremskrittspartirepresentanter i Hawaii-skjorte foran stortingsbygningen i sommer når de tror at møtefri på Stortinget betyr sommerferie.

Ellers mener jeg det klart bør gjøres noe i forhold til måten vi produserer regnskapsrapporter på, fordi regnskapsrapporter fra enhver institusjon skal være så pass klare at det skal være mulig å se hvilke prioriteringer man faktisk har foretatt når det gjelder bruken av pengene. Kanskje burde vi hatt klarere regnskapsrapporter, slik at man unngikk slike spekuleringer om hva pengene har blitt brukt til, som man har i dag.

Til slutt vil jeg bare si at vi i Venstre ønsker også å støtte Senterpartiets forslag. Jeg synes det er en presisering som er viktig å gjøre også for å bedre demokratiet vårt, nemlig den samkjøringen som er mulig å gjøre på dette området.

Stortingspresident Thorbjørn Jagland [12:42:38]:

Etter Carl I. Hagens innlegg er jeg nødt til å presisere en del ting, slik at det ikke blir stående som uovervinnelige problemer det han nevnte. For eksempel mente han at i henhold til § 5, der det står at man skal reise for statens satser, vil det heretter ikke være lov for partigruppene å betale lavere satser. Denne paragrafen tror jeg vi må lese antitetisk, man skal ikke kunne betale ut høyere satser enn det staten har. Men hvis man ønsker å betale lavere satser i en partigruppe, tror jeg selvfølgelig ikke Presidentskapet vil klage over det. Men det kan hende at de det gjelder, vil gjøre krav på statens satser. – Så det er ikke uovervinnelige problemer det som Carl I. Hagen her peker på.

For eksempel hvis en stortingsrepresentant er ute og reiser og skal ha sin reise betalt av stortingsgruppen, mens det da er med noen fra partikontoret, som såkalte veskebærere, er det heller ikke vanskelig å vite hvem som skal betale. Det er så enkelt at da skal stortingsgruppen betale for vedkommende stortingsrepresentant. Det er ikke noe uovervinnelig problem at partikontoret betaler for de som er fra partikontoret. Så enkelt er i grunnen det. Jeg føler at dette er oppkonstruerte problemer, som ikke har noe med regelverket å gjøre. Jeg mener at det er ganske klart det som er lagt fram her.

Når Carl I. Hagen sier at det er en videreføring av det bestående, har jeg også behov for en klargjøring av det. Ja, det er en videreføring av det som i alle fall jeg og mange andre har ment var det bestående, nemlig at disse pengene skulle

brukes til stortingsrelevant arbeid. Men når vi har sett at man har brukt disse pengene til andre formål enn stortingsrelevant arbeid, har vi behov for en klargjøring av regelverket. Det er det som ligger i det jeg sa i mitt innlegg.

Så er det helt nødvendig også å si noe om det som Carl I. Hagen sa om at det skal være mulig å utbetale tilleggsytelser. Det er virkelig et viktig prinsipp, iallfall for meg, om man skal ha mulighet til å utbetale tilleggsytelser til enkeltrepresentanter dersom de f.eks. har fått gode tilbud et annet sted i samfunnet. Hvis man skulle gå inn på et slikt prinsipp, hvor er vi da? Jo, da vil vi være i en situasjon der folk i denne salen har vidt forskjellige avlønninger ut fra hvilket tilbud de har fått fra en eller annen bedrift eller organisasjon der man har skyhøye lønninger. Vi kunne få lønnsforskjeller på millioner av kroner, hvis man skulle legge et slikt prinsipp til grunn. Det ønsker iallfall ikke jeg, og ikke flertallet i Stortingets presidentskap. Jeg mener at vi skal ha lik betaling for likt arbeid. Så har vi enkelte tilleggsytelser som er knyttet til vervet i Stortinget. Men vi kan ikke ha en situasjon der folk ikke vet hvem som tjener hva, og hvem som kan komme til å tjene hva om et år fordi de har fått et tilbud fra en eller annen utenfor stortingssalen. Det er et grunnprinsipp at vi betales av Stortinget, ikke av Kjell Inge Røkke eller andre som kommer med et tilbud. Folk må vite hva vi tjener til enhver tid. Det må være gjennomiktig og udiskutabelt. Siden det er blitt reist tvil om hvordan dette forholder seg til partiloven, er det også viktig at dette blir sagt fra denne talerstolen nå. Carl I. Hagen refererte til partiloven § 10 fjerde ledd, som sier:

«Myndighetene skal ikke føre kontroll med partienes eller gruppenes disponering av støtten.»

Men det er også et tredje ledd i § 10, der det står:

«Til støtte fra stat, kommune eller fylkeskommune skal det ikke knyttes betingelser som kan komme i konflikt med de politiske partienes selvstendighet og uavhengighet.»

Dette leddet må også tolkes antitetisk, nemlig det at her peker man på at man ikke kan stille betingelser som reiser tvil om partienes selvstendighet. Man kan selvfølgelig stille betingelser på annen måte som ikke reiser tvil om partienes selvstendighet. Dette kom da også fram i den offentlige utredningen som lå til grunn for lovbehandlingen, der det står:

«Betingelser som ikke støter an mot partienes krav på selvstendighet og uavhengighet av offentlige myndigheter, omfattes ikke av forbudet.»

Det er selvfølgelig det man har lagt til grunn når man har utformet § 10, både fjerde og tredje ledd.

Jeg mener det ville være helt uholdbart hvis vi skulle ha den prinsipielle oppfatning at den eneste instans i samfunnet vårt som ikke kan kontrolleres av noen, er partigruppene. Men selvfølgelig skal kontrollen foregå slik at det ikke anfecker partienes selvstendighet, og det ligger jo til grunn i de retningslinjer som her er utarbeidet, og i den revisorordningen som vi har foreslått innført.

Carl I. Hagen (FrP) [12:48:28]: Først til en bemerkning fra min gode kollega i Presidentskapet Olav Gunnar

Ballo, som mente at det jeg har sagt om hastverk, ikke var riktig. Jeg tror at det her er en liten misforståelse. Det har vært flere drøftelser av visse prinsipper, men det jeg har kritisert, er at det første *skriftilige* som Presidentskapets medlemmer fikk, fikk vi den 6. juni. Før det sa vi at vi ventet på utkastet til retningslinjer. Det kom altså den 6. juni. Det ble forelagt gruppelederne mandag den 12. juni. De hadde altså ikke mye tid, for de skulle jo også ha tid til gruppestyrebehandling. Det var seks dager senere. Presidentskapet hadde møtet med gruppelederne onsdag den 14. juni, og det ble avgitt innstilling den 15. juni. Fra den 6. juni til den 14. juni er det åtte dager – etter at retningslinjene forelå.

Når Olav Gunnar Ballo viser til helsereformen, hadde man hele saken i den perioden. Det er jo klart at en sak behandles før det avgis innstilling. Det pleier ikke være så lett å overtale andre stortingsgrupper til å endre oppfatning etter at innstilling er avgitt. Og det var det som var hensikten. Hvorfor måtte innstillingen behandles så raskt når den kunne vært behandlet nå? Det viser Olav Gunnar Ballos eget innlegg, for han varslet jo nå at han vil stemme for forslaget fra Senterpartiet. Men dette var jo ikke noen ny problemstilling. Dette var faktisk en av problemstillingene i Presidentskapets møte hvor innstilling ble avgitt, for i referatet fra gruppeledermøtet den 14. juni står det at unntaket – fra innberetningspliktig ytelse altså – må i tilfelle være ytelser som det er enighet om og som er kjent, eksempelvis til parlamentarisk leder og eventuelt til nestleder.

Det ble foreslått fra Sponheim å ta med parlamentarisk nestleder i § 6, og å ta inn i § 7 første ledd at det er et formål å offentliggjøre relevant innsyn, samt å ta inn i § 4 at webtjenester skal kunne kjøpes fra egen partiorganisasjon. Det var oppe i det gruppeledermøtet, og likevel har ikke Olav Gunnar Ballo støttet det i Presidentskapets innstilling. Jeg har tatt en helt annen holdning og varslet at vi ønsket større grad av liberalitet. Så hvis det er slik at denne tiden har fått flere av Presidentskapets medlemmer og deres respektive partier til å endre oppfatning og støtte forslaget fra Senterpartiet, synes jeg det er usedvanlig hyggelig. Dette hadde vært unngått hvis man hadde hatt bedre tid i Presidentskapet før man avgav en innstilling.

Så vil jeg oppklare noen av misforståelsene som har oppstått fordi jeg muligens har uttalt meg uklart slik at stortingspresidenten har misforstått meg. Det er ingen uenighet oss imellom om behovet for å vite. Jeg understreket meget klart i mitt innlegg at når det gjelder eventuelle ytelser, f.eks. tilleggs lønn, har vi altså godtatt det for parlamentarisk leder og nestleder. Det er ikke lenger et prinsipp om lik betaling for likt arbeid, for det er allerede knust gjennom at man har akseptert at parlamentariske ledere og nestledere skal kunne ha tilleggsgodtgjørelser. Det prinsippet har man allerede akseptert. Vi har sagt at hvis en gruppe kommer til at det også er andre momenter de vil legge vekt på, så må de ha adgang til tilleggsytelser, men med full offentliggjøring. Så det har ikke noe med dette «må vite» å gjøre. Vi skal ha det fullt ut offentlig. Det sa jeg i mitt første innlegg at jeg er med på, og det var hovedbegrunnelsen til stortingspresidenten når han var

uenig. For Arbeiderpartiet, og nå også for Fremskrittspartiet, er det ikke noe problem å la partiet betale for partiansatte som er med parlamentarisk leder på et stortingsgruppeoppdrag. For mindre partier kan det være et problem at man kanskje har penger i stortingsgruppen, men har meget lite i sitt parti. Derfor velger man å avstå fra å ha med folk fra partikontoret, for det blir en belastning for partikontoret. Den parlamentariske leder stiller da p.g.a. partistørrelsen dårligere enn andre i samme situasjon, og det synes jeg er galt.

Så nevner Jagland dette med at man får tilbud fra andre. Jeg nevnte en teoretisk problemstilling. Poenget mitt var – og nå understreker også Jagland at det skal være uavhengighet for gruppene – at det er jo ikke uavhengighet når man blir fratatt virkemidler av stor betydning i personalpolitikken. Det er ingen i denne sal, tror jeg, som er uenig med meg i at det er forskjeller mellom ulike stortingsrepresentanter både når det gjelder kunnskaper, når det gjelder interesser, og når det gjelder dyktighet. En stortingsgruppe kan bli fratatt muligheten – denne uavhengigheten – til selv å si: Vi synes at det og det er viktig for vår gruppe. Andre grupper gjør noe annet, det må de få lov til å gjøre som de vil med. Vi har aldri drømt om å kritisere noen annen stortingsgruppe for hvorledes den velger å bruke sine midler og sine mannskaper. Det må de selv få lov til å velge. Det er denne selvbestemmelsen og uavhengigheten til den enkelte stortingsgruppe vi mener at man her går for langt i å begrense, når man i tillegg ikke har retningslinjer som, i hvert fall etter vår oppfatning, er gode nok. Men de er bedre enn ingenting. De er et steg i riktig retning, og så får vi se om vi senere eventuelt fremmer forslag om endringer. Det er klart at de er et steg i riktig retning, men de er ikke så avklarende som vi håpet de skulle bli, og som vi tror vi kanskje kunne ha bidratt til å få til hvis Stortinget hadde brukt mer enn åtte dager på å bestemme seg etter at det første forslaget til skriftlige retningslinjer forelå.

Olav Gunnar Ballo (SV) [12:55:04]: Jeg må si jeg er ganske overrasket over hvor langt Carl I. Hagen går i å gjøre Stortinget, parlamentet, nærmest til en privat bedrift der du skal ha ansettelseskriterier og avlønning på individuell basis, nærmest som om folk overhodet ikke har noe de skulle ha sagt, og at det er partiene som private bedrifter som skal avlønne den enkelte. Han snakker om den enkeltes dyktighet. Hadde vi vært klar over at han gikk så langt, skulle vi nok ha vært tydeligere – i hvert fall ville jeg ha vært det – på hvor dypt og grunnleggende uenig vi er i en sånn tenkemåte. For det er også et element av manglende respekt for demokratiet i det. Det betyr jo at man på mange måter ikke er spesielt opptatt av at de som sitter her i denne salen, sitter her i fire år og så må utprøves overfor befolkningen i forhold til om de skal fortsette, fordi det er andre, også gjennom et lønssystem, som skal vurdere deres dyktighet.

Ellers til det konkrete forslaget fra Senterpartiet: Jeg oppfatter at den prosessen som har vært i Presidentskapet, har vært en god prosess. Man har innkalt alle parlamentariske ledere, og i det vesentlige oppfatter jeg at de innspil-

lene som er kommet fra parlamentariske ledere, er blitt tatt hensyn til.

Så er det ett begrep som presidentskapet har valgt ikke å ta med, nemlig at det også skal kunne inkludere kjøp av internettjenester. SV har vært enig i at det burde man ha tatt med, men har også vært opptatt av at hvis det er sånn at enkelte partigrupper har innvendinger mot det, så er det et poeng å få retningslinjer som favner videst mulig. Det har vært umulig, og det skjønner man jo etter denne debatten i dag, å få med Fremskrittspartiet på de retningslinjene. Men det har i hvert fall vært mulig å samle de andre. Når man nettopp gjennom en prosess som Carl I. Hagen sier ikke har funnet sted, har kunnet samlet seg om det, hvorfor i all verden skal man da gå imot det? Det beviser jo det motsatte av det Carl I. Hagen sier. Her har det nemlig vært tid nok til å se på retningslinjene og eventuelt fremme endringsforslag. Og ikke nok med at man kan fremme det endringsforslaget, man kan til og med få gjennomslag for det. Så alt som kommer fram her, tydeliggjør jo at her har det vært rikelig med tid og muligheter for å få gode retningslinjer, noe vi også vil få i dag, når vi vedtar dem.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da skal Stortinget gå til votering i sak nr. 1.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram to forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Carl I. Hagen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 2, fra representanten Magnhild Meltveit Kleppa

Forslaget fra Fremskrittspartiet er inntatt på side 4 i innstillingen, mens forslaget fra representanten Magnhild Meltveit Kleppa er omdelt i salen.

Det voterer over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Innst. S. nr. 241 sendes tilbake til Presidentskapet med anmodning om å foreta en fornyet vurdering av det prinsipielle spørsmål om et regelverk som innskrenker stortingsgruppenes rett til selv å disponere over tildelte midler.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 80 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.06.37)

Presidenten: Det voterer så over innstillingens I, § 1 til § 4 første og annet ledd.

Presidentskapet hadde innstilt:

I

Følgende retningslinjer gjøres gjeldende for all bruk av tilskudd fra Stortinget til stortingsgrupper og uavhengige representanter:

§ 1 Virkeområde og formål

Disse reglene gjelder all bruk av tilskudd fra Stortinget til stortingsgrupper og uavhengige representanter.

Gruppetilskudd skal bare brukes til stortingsrelevant arbeid, herunder til drift av et nødvendig politisk og administrativt støtteapparat for stortingsgruppene, samt til anskaffelse av varer og tjenester som gruppene finner nødvendig for å ivareta sine funksjoner i Stortinget.

Hvert år mottar gruppene et tilskuddsbrev som fastsettes

- tildelt bevilgning
- formål og vilkår for tilskuddet
- regler for rapportering og revisorberetning

Det er gruppenes ansvar å påse at tilskuddsmidlene blir brukt som forutsatt i retningslinjene. Er man i tvil, forelegges saken for Presidentskapet.

§ 2 Rettslig stilling

Partienes stortingsgrupper og uavhengige representanter er å betrakte som egne juridiske enheter med ansvar for eget personell og egen økonomi.

Stortingsgruppene vedtar selv regler for sin økonomistyring.

§ 3 Tilskuddets størrelse

Gruppetilskuddets størrelse beregnes ut fra et grunntilskudd og et tilskudd pr. representant. Grupper som er i opposisjon, dvs. grupper som ikke er med i regjering og har mer enn 5 representanter, får i tillegg et ekstra grunntilskudd. Grupper i opposisjon og med 3–4 representanter får et halvt ekstra grunntilskudd, mens grupper i opposisjon og med 1–2 representanter ikke får tillegg. Den gruppen som har presidentvervet, får i tillegg dekket et beløp tilsvarende 50 pst. av en rådgiverstilling.

Gruppetilskuddet utbetales månedlig, med ca. 1/12 av årsbeløpet inkl. ev. opposisjonstillegg.

Gruppetilskuddet reguleres årlig tilsvarende årslønnsveksten i staten slik den framgår fra Det tekniske beregningsutvalget.

Ved regjeringsskifter vil opposisjonstillegget falle bort for de partier som går inn i regjering, og komme i tillegg for de partier som går over i opposisjon, fra den 1. i måneden etter at regjeringsskiftet har funnet sted.

Representanter som trer ut av sin stortingsgruppe og blir uavhengige, mottar 50 pst. av det til enhver tid gjeldende representantbaserte tilskuddet. Representanter som går over fra én gruppe til en annen, tar med seg 50 pst. av det representantbaserte tilskuddet. Tilskuddet til den stortingsgruppen de har trådt ut av reduseres med 100 pst. av det representantbaserte tilskuddet.

Grupper som reduseres etter et stortingsvalg, opprettholder sitt grunn- og representantbaserte tilskudd ut året.

Deretter korrigeres tilskuddet i henhold til det nye antall representanter.

Grupper som faller helt ut av Stortinget etter et stortingsvalg, opprettholder sitt grunn- og representantbaserte tilskudd ut året. Deretter stoppes tilskuddet. Grupper som faller helt ut, skal tilbakebetale til Stortinget de tilskuddsmidlene som står ubrukt etter at alle avviklingskostnader er dekket.

§ 4 Forhold til egen partiorganisasjon

Det skal være et klart skille mellom den offentlige støtten som går til partiorganisasjonene, og den støtten som bevilges over Stortingets budsjett til stortingsgruppene.

Som hovedregel skal ingen midler kunne overføres til partiorganisasjonen sentralt, heller ikke i form av kjøp av tjenester fra eget parti.

V o t e r i n g :

Presidentskapets innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

Unntatt herfra er lønnskjøring og regnskapsføring som kan kjøpes fra egen partiorganisasjon etter vanlige satser. Honorarets størrelse skal presiseres i egen note i regnskapsrapporten til Presidentskapet.

Presidenten: Her foreligger et alternativt forslag fra representanten Magnhild Meltveit Kleppa. Forslaget lyder:

«§ 4 3. ledd skal lyde:

Unntatt herfra er lønnskjøring, regnskapsføring og internettstidjenester som kan kjøpes fra egen partiorganisasjon etter vanlige satser. Honorarets størrelse skal presiseres i egen note i regnskapsrapporten til Presidentskapet.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom Presidentskapets innstilling og forslaget fra representanten Magnhild Meltveit Kleppa ble forslaget fra representanten Magnhild Meltveit Kleppa enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

Ansatte i stortingsgruppene skal ha sin arbeidsplass i Stortinget og ikke i partiorganisasjonen sentralt eller ved partikontorer lokalt i distriktene.

Det er likevel anledning til å disponere personell noe friere noen uker i forbindelse med valgkamp.

§ 5 Reiser og arrangementer

Stortingets administrasjon dekker representantenes utgifter til reiser og arrangementer i samsvar med Bestemmelsene om stortingsrepresentanters godtgjørelser mv. Utgifter knyttet til deltakelse i valgkamp og rene partiarangementer for øvrig dekkes av gruppene/ partiorganisa-

sjonene. Vedkommende representant attesterer for utgifter som skal belastes gruppen.

Ved kombinerte oppdrag, der utgifter skal deles mellom gruppen og Stortinget, skrives forklarende note på reiseregningen.

Det skal benyttes de samme satser og stilles de samme krav til dokumentasjon som i statens reiseregulativ.

§ 6 Godtgjørelser og naturalytelser til representanter

Bortsett fra eventuell tilleggsgodtgjørelse til parlamentarisk leder og nestleder skal tilskuddsmidler ikke utbetales som godtgjørelse eller benyttes til naturalytelser til stortingsrepresentanter. Innberetningspliktige ytelser skal spesifiseres i egen note i regnskapsrapporten, slik at det framgår hva hver enkelt har mottatt. Det legges til grunn at de ytelser det her er snakk om må ha karakter av faste ordninger som kan ses som en form for godtgjørelse til vedkommende representant, og at situasjonsbestemte ytelser, som for eksempel åremålgaver/tilstelninger og lignende, faller utenfor.

§ 7 Regnskapsføring og revisjon

Stortingsgrupper og uavhengige representanter skal føre regnskap. Årlig regnskapsrapport sendes til Presidentskapet innen 15. mai påfølgende år. Antall ansatte i stortingsgruppen skal framgå av regnskapsrapporten. Regnskapsrapporten skal følge kontantprinsippet og vise påløpte utgifter. Presidentskapet gir nærmere bestemmelser om regnskapsrapportens utforming, slik at rapportering kan skje etter en ensartet mal.

Regnskapene til stortingsgruppene og uavhengige representanter skal årlig revideres av en statsautorisert revisor oppnevnt av Stortingets presidentskap. Revisjonsberetningen for hvert grupperegnskap framlegges for Presidentskapet sammen med regnskapsrapportene.

Revisor skal kunne bistå partigruppene med nødvendige avklaringer.

Revisor fakturerer hver enkelt gruppe direkte for sine tjenester.

Regnskapsrapporten og revisjonsberetningen gjøres offentlig tilgjengelige når de fremmes for Presidentskapet.

§ 8 Ikrafttreden

Retningslinjene og ordningen med én felles revisor trer i kraft fra 1. januar 2007.

II

Stortingets presidentskap kan utfylle disse retningslinjene.

III

Med virkning fra regnskapsåret 2007 skal bruken av tilskudd som gis til Stortingets partigrupper og uavhengige representanter, revideres av én statsautorisert revisor oppnevnt av Stortingets presidentskap.

V o t e r i n g :
Presidentskapets innstilling ble enstemmig bifalt.

S a k n r . 2
Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.
Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Møtet hevet kl. 13.09.
